

Gemeenteschets

Voor Hem

Over de kerk van onze Heer

Voor Hem!

Over de kerk van onze Heer

door ds. A. de Snoo
Blauwkarper 21
2318 NM Leiden
tel.: 071 - 5235901

Deze gemeenteschets is een uitgave van:

Gereformeerde Bijbelstudiebond (GBb)

Bond voor Gereformeerde Jongerenverenigingen (BGJ)

april 2007

Alles uit deze uitgave mag vrij gekopieerd worden!

Inhoud

Inhoud	4
Vooraf	5
SAMEN – <i>Drie bijbelstudies voor jongeren 12-16</i>	7
1. Samen leven	7
2. Samen luisteren	8
3. Samen bidden en getuigen	10
<i>God eerst</i>	10
<i>De ander eerst</i>	11
Aanwijzingen voor de leider / leidster	13
WANNEER BEN JE EEN ECHTE KERK? – <i>Twee bijbelstudies voor jongeren 16+</i>	17
1. Belijd wat je beleeft	17
<i>De liefde beleven</i>	18
<i>De liefde laten zien</i>	19
2. Sta voor wat je belijdt	20
DE KERK: EEN GESCHENK – <i>Drie bijbelstudies voor volwassenen</i>	25
1. De kerk: een geschenk dat om dankbaarheid vraagt	25
<i>Waar komt de kerk vandaan?</i>	26
<i>Jezus over de kerk</i>	27
2. De kerk: een geschenk dat om liefde vraagt	28
<i>Terug naar de bron</i>	29
3. De kerk: een geschenk dat om trouw vraagt	31
Voor wie nog wat meer wil lezen	33
Te gebruiken schrift- en belijdenisgedeelten	34
Te zingen liederen	34

De tekeningen in deze gemeenteschets zijn gemaakt door T. de Wit

Vooraf

De kerk, dat ben je zelf.
 De kerk, dat zijn wij samen.
 Zou het daardoor komen dat we er allemaal wel een mening over hebben?
 En er vrij makkelijk van alles over zeggen?
 Wie heeft er nu geen mening over de kerk:

- bij ons zijn we gewend om ...
- ik ben er heel blij mee dat dat gebeurt!
- waarom gaat het hier toch zo stroef?
- we geloven toch niet in de kerk...?

Of het nu over kerk en kerkkeus gaat,
 over de vormgeving van de erediensten,
 over verschillen tussen kerken of eenheid van kerken,
 je kunt in boek en blad, in gesprekken een veelheid aan visies horen.
 Ik hoop dat wij het er van harte over eens zijn
 dat in gesprekken over de kerk één stem vooral niet mag ontbreken:
 die van de Heer van de kerk zelf.

Want de kerk is er uiteindelijk niet voor mij.
 Of voor de wereld.
 Maar **voor Hém**.

In Efeziërs 5 gaat het over de kerk als bruid van Christus.
 Over zijn verlangen om haar straks 'zonder vlek of rimpel, heilig en zuiver'
 in zijn glorie te doen delen.
 Daar kijkt Hij naar uit.
 Daar zet Hij Zich vandaag voor in.
 Vol liefde en toewijding.

Het vraagt van mij ook op mijn beurt
 ogen van liefde
 handen van liefde
 een mond van liefde
 als ik naar de kerk kijk,
 m'n plek in de kerk inneem
 of wat ook maar zeg over de kerk.

Ik zou het heel fijn vinden wanneer de verschillende schetsen in deze bundel eraan
 meewerken, dat we *om de Héér* zijn bruid een warm hart toedragen.

Leiden, februari 2007
ds. Arie de Snoo

Samen

Drie bijbelstudies over de kerk voor jongeren 12-16 jaar

1. Samen leven

Misschien ken je het verhaal van Argus?
Een reus met wel honderd ogen.

Van voren, opzij, van achteren.
Volgens een oud Grieks godenverhaal zou de godin Hera hem als bewaker hebben aangesteld om haar man in de gaten te houden. Die wilde nog wel eens op het slechte pad gaan. Maar Argus met z'n vele ogen had hem altijd in de gaten...

Makkelijk, vind je niet? Als je zoveel ogen hebt! Kun je precies zien wat er achter jouw rug in de klas gebeurt. Toch lijkt het me ook lastig. Waar ogen zitten, kunnen geen andere lichaamsdelen zitten. En als ze je een schouderklop geven, heb je meteen een blauw oog...

Niet handig dus.

Zo zit je dan ook gelukkig niet in elkaar.

Onze Schepper heeft een lichaam bedacht met een heleboel verschillende lichaamsdelen. Stuk voor stuk op een eigen plaats. En juist zó van onmisbare waarde voor het geheel. Als elk lichaamsdeel doet waar God het voor heeft gemaakt, kan een lichaam des te beter functioneren.

In de Bijbel vergelijkt Paulus de kerk met zo'n lichaam.

In 1 Korintiërs 12 noemt hij de kerk 'het lichaam van Christus'.

Of we nu uit het Joodse volk of uit een ander volk afkomstig zijn, of we nu slaven zijn of vrije mensen, we vormen samen één lichaam.
Net zoals een lichaam niet bestaat uit één deel, maar uit vele.
Als de voet zou zeggen: 'Ik ben geen hand, dus hoor ik niet bij het lichaam' hoort hij er dan werkelijk niet bij? En als het oor zou zeggen: 'Ik ben geen oog, dus hoor ik niet bij het lichaam', hoort het er dan werkelijk niet bij?
Als het hele lichaam oog zou zijn, waarmee zou het dan kunnen horen?
Als het hele lichaam oor zou zijn, waarmee zou het dan kunnen ruiken?
God heeft nu eenmaal alle lichaamsdelen hun eigen plaats gegeven, precies zoals Hij dat wilde.
(zie 1 Kor. 12:13-18)

Van dit stukje leer ik dat mijn plek in de kerk maar niet m'n eigen keuze is. Het is een plek die God mij, m'n ouders, m'n vrienden en al die anderen heeft gegeven.

Kijk maar eens rond 's zondags tijdens een kerkdienst: wat een verschillende mensen. Mensen die rijk zijn. Mensen die van een minimum moeten rondkomen. Geleerde mensen. Doodgewone mensen. Vrolijke en wat stijve mensen. Toch samen één gemeente. Mooi hè?

Daar zit Gods liefde achter. En zijn wijsheid.

Hij wil mensen verlossen, ongeacht wie ze zijn.

En geeft ze vervolgens aan elkaar om sámen Hem te dienen.

Op die manier (samen) zullen ze dat ook des te beter kunnen.

Kijk maar weer even naar 1 Korintiërs 12:

Het oog kan niet tegen de hand zeggen: 'Ik heb je niet nodig, en het hoofd kan dat evenmin tegen de voeten zeggen.

Integendeel, juist die delen van het lichaam die het zwakst lijken zijn het meest noodzakelijk. De delen van ons lichaam waarvoor we ons schamen en die we liever bedekken, behandelen we zorgvuldiger en met meer respect dan die waarvoor we ons niet schamen. Die hebben dat niet nodig.

God heeft ons lichaam zo samengesteld dat de delen die het nodig hebben ook zorgvuldiger behandeld

worden, zodat het lichaam niet zijn samenhang verliest, maar alle delen elkaar met dezelfde zorg omringen.

Wanneer één lichaamsdeel pijn lijdt, lijden alle andere mee; wanneer één lichaamsdeel met respect behandeld wordt, delen alle andere in die vreugde.

(1 Kor. 12:21-26)

Aan het werk

1. Stel je voor dat jullie groep een lichaam is.

Hoe kunnen jullie elkaar tot een hand en een voet zijn?

Werkvorm: Praat hierover met elkaar, eerst in kleine groepjes, daarna in de grote groep.

2. Paulus vergelijkt de kerk met een lichaam.

In de Bijbel wordt de kerk met nog wel meer dingen vergeleken. Weet je welke?

Opdracht: Zoek de volgende bijbelteksten maar eens op:

Psalm 46; Psalm 48; Psalm 122; Efeziërs 5:22v; 1 Petrus 2:4, 9;

Openbaring 21:2.

Schrijf op wat je gevonden hebt. Kun je ook uitleggen wat die vergelijkingen betekenen?

2. Samen luisteren

In de vorige schets ging het over de kerk als lichaam. Ik kan me voorstellen dat je, als je dááaraan denkt, de kerk nog wel nuttig vindt: elkaar tot een hand en een voet zijn. Met z'n tweeën kun je meer dan in je eentje.

Maar als je nou gewoon naar het gelóóf kijkt, heb je dan eigenlijk wel een kerk nodig? Misschien ken je mensen die best wel in Christus geloven, maar nooit naar de kerk gaan. Is dat nu echt nodig?

We lezen samen een stukje uit Johannes 10. Daar zegt de Here Jezus:

Wie door de deur naar binnen gaat, is de herder van de schapen. Voor hem doet de bewaker open. De schapen luisteren naar zijn stem, hij roept zijn eigen schapen bij hun naam en leidt ze naar buiten.

Wanneer hij al zijn schapen naar buiten gebracht heeft, loopt hij voor ze uit en de schapen volgen hem omdat ze zijn stem kennen.

Iemand anders volgen ze niet, ze lopen juist van hem weg, omdat ze de stem van een vreemde niet kennen.

...

Ik ben de goede herder. Een goede herder geeft zijn leven voor de schapen.

...

Mijn schapen luisteren naar mijn stem, Ik ken ze en zij volgen Mij.

Ik geef ze eeuwig leven: ze zullen nooit verloren gaan en niemand zal ze uit mijn hand roven.

(Joh. 10:2-5, 11, 27-28)

Het is voor een schaap van levensbelang niet bij de kudde weg te lopen.

Dat was zeker in het oude Oosten zo.

Het bergland van Judea (waar iemand als David herder was) kun je niet vergelijken met een heideveld ergens in ons land. Het is veel kaler en kent grote hoogteverschillen. Om bij een mals stukje weide te komen, moet een herder met z'n kudde vaak eerst over rotsen klauteren. En dan ook nog over een smal pad langs een kloof zien te komen. En zo'n malse weide is juist ook voor roofdieren een aangename omgeving!

De schapen kunnen op zo'n tocht de herder lang niet altijd zien. Dan doen ze er goed aan extra op te letten of ze ook zijn stem horen. Door die te volgen, komen ze waar ze wezen moeten...

Pas dit nu eens toe op de kerk.

Je kunt van dit verhaal twee dingen leren:

- *Hoe belangrijk de kerk is*

De Here heeft aan de kerk zijn Woord toevertrouwd.

In de kerk hoor je dan ook:

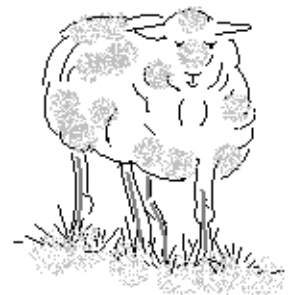
- de stem van de Herder,
- wie God is: onze Schepper en Verlosser,
- dat Hij zijn Zoon heeft gegeven om verdwaalde mensen weer thuis te brengen (in het paradijs),
- hoe Hij mensen door de Heilige Geest helpt om Jezus te volgen, op weg naar huis. Om ze kracht te geven, als de weg ze zwaar valt. En om ze te beschermen tegen allerlei gevaren onderweg.

- Wat je tegelijk ook leert, is:

*dat er ook buiten de kerk gelovigen kunnen zijn,
maar je loopt wel heel wat risico's*

Een schaap dat niet bij de kudde blijft ('ik kan het wel zonder kerk af') vindt misschien ook hier en daar nog wel een hapje en een plekje voor de nacht. Maar je mist wel die gezonde hap en dát frisse water die de Herder je juist zo graag gunt. En je loopt grote risico's: blijf je voedsel vinden? Val je niet in een kloof? En wie vindt jou? Word je niet door roofdieren gegrepen (dwalingen, verleidingen, waar je als het goed is, in de kerk voor wordt gewaarschuwd)?

Is het dus niet levensgevaarlijk om de kudde te verlaten?

In artikel 28 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis staat het zo:

Daarom moet niemand, wie die ook is zich afzijdig houden, om op zichzelf te blijven staan. In (de kerk) komen immers bijeen degenen die behouden worden, en buiten haar is geen heil.
Daarom moet ieder zich bij haar voegen en zich met haar verenigen.
Zo wordt de eenheid van de kerk bewaard; men onderwerpt zich aan haar onderwijzing en tucht, buigt de hals onder het juk van Jezus Christus en dient de opbouw van de broeders overeenkomstig de gaven die God aan allen verleend heeft, als leden van eenzelfde lichaam.

Om met elkaar over door te praten

1. Zou je uit de Bijbel voorbeelden kunnen noemen van mensen die (nog) niet bij de kerk hoorden, maar wel geloofden?
2. Wat is 'een gezonde hap en fris water', als je aan de kerk denkt?
3. **Stelling a:** *'Buiten haar is geen heil' betekent: iedereen die niet bij de kerk hoort, gaat verloren.*
Stelling b: *'Buiten haar is geen heil' betekent: voor je geloof en de opbouw van je geloof moet je in de kerk zijn.*
Kies één van beide mogelijkheden en vertel elkaar waarom je voor a of b gekozen hebt.

3. Samen bidden en getuigen (14-16 jaar)

God eerst

Oké, het gaat dus niet zonder kerk.

Maar: er zijn zoveel kerken. Maakt het uit bij welke kerk je hoort?

Om te beginnen is het goed te bedenken dat de kerk geen sportclub is.

Soms zal je keus voor een bepaalde club direct met je geloof te maken hebben: de dag waarop gespeeld wordt (zaterdagclub of op zondag), de sfeer (hoe gaan ze met elkaar om, hoe reageren ze op vloeken en zo). Maar het kan ook over heel andere dingen gaan, zoals trainingstijden of de afstand van huis naar de sporthal of het voetbalveld. Dan maakt het niet echt uit of je bij de ene of de andere club aansluit.

Hoe is dat nu bij de kerk?

Kun je ook dan maar niet het beste de kerk kiezen die goed bij jou past?

Mensen zijn nu eenmaal heel verschillend...

Weet je wat je dan krijgt?

Zoiets als McChurch...

Net zoiets als bij McDonalds.

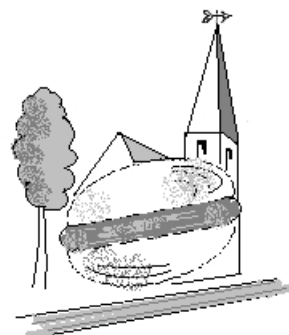
Daar kun je immers je eigen menuutje kiezen.

Ieder kiest naar eigen smaak een kerk.

Waar jij de preken en wat ze zingen 'lekker vindt'.

Maar schets 1 liet al zien: de kerk is geen club van mensen met allemaal dezelfde smaak of hobby.

Geen groep van mensen die elkaar hebben opgezocht. Je bent door God aan elkaar gegeven.

Hij zet mensen naast elkaar met de bedoeling:

- dat ze sámen in Zijn liefde delen
- dat ze die liefde aan elkaar uitdelen
- en dat ze die liefde ook uitstralen in deze wereld.

Je lidmaatschap van de kerk is dan ook geen kwestie van kózen, maar van gekozen-zijn.

God geeft mij een plek in zijn gemeente.

En zolang de hap daar gezond is en het water fris (schets 2), moet ik daar niet wegglopen, maar me inspannen een hartelijk meelevend lid te zijn.

De ander eerst

Dat zal best wel eens inspanning vragen. Want mensen (daar hoor ik zelf ook bij) kunnen soms vreemd in elkaar zitten. Hun eigen mening of smaak aan anderen willen opleggen. Liefde missen. Elkaar wantrouwen.

Dat is allemaal heel erg en absoluut niet goed te praten.

Paulus roept ons dan ook op daarmee te breken, juist om elkaar als leden van de ene kerk van de Here Jezus niet kwijt te raken:

Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft: één lichaam en één geest, zoals u één hoop hebt op grond van uw roeping, één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is. (Ef. 4:3-6)

Nu u door Christus zozeer bemoedigd wordt en liefdevol getroost, nu er onder u zo'n grote verbondenheid met de Geest is, zoveel ontferming en medelijden, maak mij dan volmaakt gelukkig door eensgezind te zijn, één in liefde, één in streven, één van geest. Handel niet uit geldingsdrang of eigenwaan, maar acht in alle bescheidenheid de ander belangrijker dan u zelf. Heb niet alleen uw eigen belangen voor ogen, maar ook die van de ander. Laat onder u de gezindheid heersen die Christus Jezus had. (Fil. 2:1-5)

Wat was, als het over de kerk gaat, de gezindheid van Christus?

Ik noemde zo-even: je eigen mening willen doordrijven, gemis aan liefde en vertrouwen enz. Al die dingen heeft Jezus zelf van nabij meegemaakt toen Hij hier op aarde was. Wat konden zijn leerlingen onderling ruziën. En stuk voor stuk voelden ze zich te belangrijk om de ander de voeten te wassen.

Hoe reageerde Jezus daarop?

Zelf ging Hij door de knieën om hun voeten te wassen...

En een paar uur later, diezelfde nacht, was Hij op weg naar zijn laatste lijden. Toen dacht Hij niet alleen maar aan wat Hém allemaal te wachten stond.

Nee, Hij was met zijn gedachten bij zijn leerlingen en bij de mensen die door hen tot geloof zouden komen. Jezus dacht in die nacht aan jou en mij!

En wat deed Hij?

Hij bad, dat wij vooral één zouden zijn.

Ik bid niet alleen voor hen, maar voor allen die door hun verkondiging in mij geloven. Laat hen allen één zijn, Vader. Zoals u in mij bent en ik in u, laat hen zo ook in ons zijn, opdat de wereld gelooft dat u mij hebt gezonden. (Joh. 17:20-21)

Daar gaat dus het hart van de Heer naar uit.

Dan moeten wij het maar niet gewoon vinden, dat er zoveel verschillende kerken zijn. Laten we biddend met de Heer mee verlangen naar echte eenheid.

Echte eenheid, daarmee bedoel ik dit: dat mensen die hetzelfde geloven, zich ervoor inspannen ook echt één te zijn.

Het slot van Jezus' gebed hierboven laat zien dat dat ook naar buiten toe belangrijk is. Een verdeelde christenheid is voor buitenstaanders geen uitnodiging om met ons Jezus te volgen. Maar juist eenheid onder mensen die allemaal zo verschillend zijn, roept misschien de vraag op: hoe doen ze dat, die christenen? Wat is het geheim van hun eenheid en onderlinge liefde?

In de bergrede zegt Jezus:

Jullie zijn het licht in de wereld. Een stad die boven op een berg ligt kan niet verborgen blijven.

....

Laat jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.

(Mat. 5:14-16)

Opdrachten

1. **Stelling:** Als je je onttrekt aan de gemeenschap van de kerk, is dat zonde.
Werkvorm: Trek een denkbeeldige lijn. Wie rechts gaat staan, is het ermee eens. Wie links gaat staan, is het er niet mee eens. Probeer elkaar dan met je argumenten te overtuigen.
2. **Werkvorm:** Maak (ieder voor zich) op een vel papier of (met elkaar als groep) op een flap-over twee kolommen. Schrijf in de ene kolom waarover je het binnen de kerk toch echt eens moet zijn. Schrijf in de andere kolom waarin je volgens jullie best van mening en praktijk kunt verschillen.
3. **Discussie:** Noem eens enkele (niet-vrijgemaakte) kerken in jullie omgeving en ga samen na waarin je het met anderen eens bent en waarin niet.
4. **Discussie:** Wat kunnen jullie zelf doen in het belang van kerkelijke eenheid?

Aanwijzingen voor de leider / leidster

Bij 1 – Samen leven

De schets over de kerk als lichaam wil de jongens en meisjes van het begin af duidelijk maken, dat de kerk niet iets vaags is. Maar een concreet aanwijsbare gemeenschap.

De Bijbel gebruikt voor kerk het woord 'ecclésia', dat is een in (volks)vergadering bijeengeroepen groep mensen.

Met dat roepen is God in het paradijs al begonnen: 'Adam, waar ben je?'

Hij wil mensen verlossen en doet dat door ze bij Zich te roepen; op de plek waar Hij zijn stem laat horen.

Misschien is het aardig te wijzen op wat er in Antiochië gebeurt (Hand. 11).

Eerst lees je in vers 21 over mensen die dankzij de verkondiging tot geloof komen (als het ware losse individuen), en even later blijken deze mensen ineens een gemeente te vormen (vers 26). Anders gezegd: wie op de roepstem van de Heer komt, komt vanzelf ook anderen tegen die datzelfde doen en dan kan het gewoon niet bestaan dat je los naast elkaar je weg blijft gaan.

De tweede vraag (over nog andere beelden die de Bijbel voor de kerk gebruikt) is bedoeld om nog wat verder in het bijbelse onderwijs over de kerk te duiken:

- In de Psalmen 46, 48 en 122 gaat het over de kerk als een stad (laat de jongeren zelf vertellen wat dat betekent: veiligheid, maar ook naar buiten toe met stevige en tegelijk mooie muren laten zien hoe geweldig de koning is die in deze stad woont).
- Min of meer aansluitend daarbij: 1 Petrus 2 over de kerk als het huis van de Geest (heel mooi daarover: H. ten Brinke in *Geestrijk leven*).
- In 2 Korintiërs 11, Efeziërs 5 en Openbaring 21 gaat het over de kerk als bruid (leg uit dat God van zijn kerk houdt en vraag naar wat wij concreet kunnen doen om een mooie bruid te zijn).
- In 1 Petrus 2 wordt de kerk net als Israël een volk genoemd (wie horen er bij een volk? Ook de kinderen en niet alleen perfecte gemeenteleden. Als je zicht hebt op de kerk als volk, leert dat je ook geduld met elkaar te hebben.).

Bij 2 – Samen luisteren

Deze schets belicht een paar punten uit art. 28 en 29 NGB.

Allereerst het belang voor iedere gelovige daar te zijn, waar de stem van de Herder klinkt. Je zou dit hét kenmerk van een trouwe kerk kunnen noemen.

Mogelijk komt de tegenwerping: maar dat vindt toch elke kerk, dat bij hen de stem van de Herder klinkt? Het gaat erom, dat de Bijbel echt het laatste en beslissende woord heeft. Zonder ruimte voor leer of leven die aanwijsbaar in strijd zijn met Gods Woord.

Mocht naar 'waar' of 'vals' worden gevraagd: zie de opdracht op pag. 22 voor de 16-plussers.

Vraag 1: Je kunt denken aan Ruth, Naäman, de Kananese vrouw, de moordenaar aan het kruis. Daarbij is het goed de jongens en meisjes duidelijk te maken, dat wat in bijzondere situaties kán, voor ons nog geen norm is. De hier genoemde mensen waren om zo te zeggen 'op weg kerklid te worden'.

Je kunt andersom ook mensen tegenkomen die zich van de kerk vervreemden: wegdwalende schapen. Houden die meteen op gelovigen te zijn? Nee. Maar je kunt niet zeggen: waar een schaap is, daar is de kudde (de kerk). Zie verder bij vraag 3.

Vraag 2: Zie over 'de gezonde leer / fris water' 2 Timoteüs: 1:13; 4:1-3; Titus 1 en 2. Jezus noemt Zichzelf in Johannes 6 het brood dat uit de hemel neerdaalt: het is voor een kerk van levensbelang dat het evangelie van de Here Jezus wordt verkondigd. Als het daar niet meer over gaat in de kerk, is een kerk de naam *kerk* niet langer waard.

Vraag 3: Het zinnetje 'buiten haar is geen heil' is niet als een oordeel bedoeld, maar laat ons de norm zien. Er wordt helemaal geen uitspraak gedaan over iemands zaligheid, maar deze uitdrukking wijst wel de weg náár de zaligheid: 'zorg dat je erbij bent, daar waar het leven wordt uitgedeeld!'

Bij 3 – Samen bidden en getuigen

(Deze schets zou voor 12/13-jarigen te moeilijk kunnen zijn, vandaar de leeftijdsindicatie 14-16 jaar. Het wordt vanzelfsprekend aan de leid(st)er overgelaten hoe hiermee om te gaan.)

Om het McChurch-denken een beetje te begrijpen eerst even een citaat uit een boek van Henk de Roest (*En de wind steekt op!*).
In wat voor geestelijk klimaat leven wij?

Er zijn andere kerken, moskeeën, synagogen en tempels. Er is een groot aanbod aan incidentele groepsvorming: in cursussen, weekends, retraites en bezinningsdagen. Advertentie-rubrieken van kranten staan er vol mee. We zien verschillende uitingsvormen van nieuwe religiositeit. Sommigen spreken van fastfoodreligiositeit. Mensen plukken uit een breed aanbod wat van hun gading is. Hoe dit ook zij, velen zoeken naar iets dat hun leven zin en betekenis geeft, naar een diepere oriëntatie, naar verbondenheid, zonder hun vrijheid te willen opgeven.
(blz. 64)

Nog een andere factor die een rol speelt, is 'de religie van het gevoel'. Uit een *ND*-artikel van J.A. Meijer (11.11.2005):

Het geloof kan niet zonder het gevoel. Maar het gevoelsleven moet wel geordend worden door aandachtig luisteren naar de Schrift. Terwijl momenteel het religieuze gevoel in het dagelijks leven vaak een centralere rol vervult dan de vraag wat God wil.

Je komt ze ook in de kerk tegen: mensen die zich bijvoorbeeld bij hun kerkkeuze meer laten leiden door 'het voelt goed' dan door wat de Bijbel zegt. Soms wordt een bepaalde keus alleen dáármee al boven elke bevraging verheven, dat het 'omdat het goed voelt', toch wel van de Geest moet zijn. Dit gaat ook onze jongeren niet voorbij. Meer dan ooit zullen we onze jongeren moeten helpen, altijd weer terug te gaan naar de Bijbel: zegt de Bijbel hier ook iets over? We leven in de tijd van 2 Timoteüs 4:3-5...

Bij de opdrachten

1. Stelling. De bedoeling van deze stelling is, dat de jongens en meisjes er nog eens extra bij stilstaan dat de kerk echt iets heel anders is dan een sportclub of een supermarkt. De kerk is van de Hére en daarom niet iets om naar eigen voorkeur mee om te gaan.

2. Werkvorm. Deze is bedoeld als training in omgaan met verschillen (zie ook Rom. 14:7, 13v; 1 Kor. 8:12; 10:31; Fil. 2:1-5).

3. Discussie. De vraag naar andere kerken vereist van de leider / leidster goede voorbereiding op de plaatselijke kerkelijke kaart: wat voor kerken komen er in onze omgeving voor, wat zijn hun kenmerken. Maak juist ook t.a.v. kerken die dichtbij ons staan, duidelijk dat dan geen houding past van 'het maakt niet uit waar je bij hoort', maar dat ons er alles aan gelegen moet zijn elke voor God onverantwoorde gescheidenheid z.s.m. op te heffen. Het doet tekort aan de eer van onze God, het Hoofd van de kerk, en het is een aanfluiting in de wereld.

4. Discussie. Hoe kunnen jongeren zelf meewerken aan eenheid?

Door er gedurig voor te bidden. Door samenwerking met jeugd uit kerken waarmee de gemeente misschien al een eind samen op weg is.

Door de kerkenraad een brief te schrijven waarin je iets vertelt over de bespreking van dit onderwerp en laat weten dat je voor hun werk – ook dat wat op eenheid met anderen is gericht – bidt.

De discussiepunten 3 en 4 zijn pittig, maar het zijn in sommige gemeenten wel actuele en belangrijke punten. Zeker daar waar wordt samengewerkt met de CGK en/of de Gereformeerde Bond: waarom houd je bijvoorbeeld met de eerste wel gezamenlijke diensten en met de tweede niet?

Zie pag. 33 voor een literatuurlijst.

Wanneer ben je een echte kerk?

Twee bijbelstudies over de kerk voor jongeren 16+

1. Belijd wat je beleeft

Je zit er vast niet op te wachten:
een theoretische discussie over de kerk
over wat de kerk nou precies is
en wanneer een kerk goed is
of over de vraag waarom kerken niet meer samen doen
en noem maar op...

Ach, wat schiet je ermee op?
Het blijft toch zoals het altijd al was.

Of ben jij meer iemand van het slag van Michael W. Smith?

Een tijdje terug zei hij in een interview:

Ooit heb ik iemand horen zeggen, dat we
over de zondagse kerkdiensten moeten
leren denken als slechts 10 procent van wat
het betekent om kerk te zijn.
De rest van de week zou 90 procent moeten
zijn van wat het betekent om kerk te zijn; het
echte lichaam van Christus.

Ik las ergens anders:

***De kerk – daar moet je niet over prátén,
je moet haar dóén.***

Daar vind ik best wat in zitten.
Ik kom er straks nog op terug.

Maar eerst dit:

wat je van 'Michael W.' alvast kunt leren, is:
de kerk is méér dan de zondagse kerkdienst.

Om het wat persoonlijker te maken:

jouw lid-zijn van de kerk omvat meer dan dat je lid bent van een club waar je
wekelijks op vaste tijden gaat trainen.

De kerk is meer dan een club waar je 'iets' doet: sporten of een hobby beoefenen.

De kerk raakt heel je leven en je manier van leven.

Dat komt omdat de kerk maar geen vereniging of organisatie is waar je al of niet
voor kunt kiezen, maar een *volk*.

En hoe is dat bij een vólk?
 Daar hóór je gewoon bij.
 Zo was het niet alleen bij Israël, vroeger.
 Het geldt ook voor de gelovigen in het Nieuwe Testament.
 Lees maar eens mee, in 1 Petrus 2:

Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van Hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht.
 Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens viel Gods ontferming u niet ten deel, nu wordt zijn ontferming u geschonken.
 (1 Petr. 2:9-10)

Petrus gebruikt hier woorden uit Exodus 19. Daar wordt hetzelfde tegen de Israëlieten gezegd, kort nadat God ze uit Egypte is komen bevrijden. Het is een soort liefdesverklaring van God: Ik houd van jullie. Daarom heb Ik jullie uitgekozen om mijn volk te zijn. Ik ben je uit Egypte komen halen, om hier (dat was bij de Sinaï) met je te trouwen. Voortaan gaan wij sámen verder. Dat Petrus diezelfde woorden voor de kerk van nu gebruikt, leert mij achter de kerk Gods liefde te zien. Door jou aan 'die en die ouders' te geven, heeft Hij jou een plek in zijn gemeente gegeven. Het kan ook zijn dat je later via vrienden, evangelisatie of zending die plek hebt gekregen. Maar het gaat áltijd om een door God aan jou gegeven plek. Je mag bij zijn volk horen. Zó wil Hij de liefdesband met je onderhouden en die nog steeds sterker maken. Hij vindt het fijn om via díe weg ook jouw en mijn wederliefde te ontvangen.

De liefde beleven

Hoe zit dat?

Vanouds laat God mensen aan wie Hij zijn liefde kwijt wil, maar niet in hun eentje uitzoeken hoe zij op die liefde zullen reageren. Hij geeft ze daarvoor aan elkaar. Om samen te delen in zijn liefde en te leven uit zijn liefde.

Zo was het in het Oude Testament. Bij Adam en Eva. Bij Noach. Bij Abraham. Bij de bevrijding uit Egypte: ze worden als vólk bevrijd:

- om telkens weer *samen te delen* in de 'uitdeling' van Gods liefde (daar draait het om in heel de tempeldienst);
- verder om *samen Gods liefde te laten zien* in hun onderlinge samenleven (daar gaat het om in grote delen van de wet van Mozes);
- en vooral om *samen Gods onverdiende liefde te belijden* voor Hemzélf (dáárom ging het in de eerste plaats bij de wekelijkse feestelijke samenkomsten).

Nu, hetzelfde zie je terug in het Nieuwe Testament. Als de Geest mensen tot geloof in Christus brengt, brengt Hij ze ook samen. Kijk maar in Handelingen 2:41-47 en 4:32-35. De gelovigen vormen een hechte gemeenschap.

Ze bleven trouw aan het onderricht van de apostelen, vormden met elkaar een gemeenschap, braken het brood en wijdden zich aan het gebed. ...

Ze loofden God en stonden in de gunst bij het hele volk. ...

En niemand onder hen leed enig gebrek, want hun geld werd naar behoefte onder de gelovigen verdeeld.

(Hand. 2:42, 47a; vgl. Hand. 4:34-35)

Zie je hoe dezelfde dingen als bij Israël terugkeren?

- *samenkomen om te delen* in de uitdeling (verkondiging) van Gods liefde,
- *samen leven uit Gods liefde* (in woord en daad meeleven met elkaar),
- *samen God loven* om zijn grote daden.

Dat laatste is het hoogtepunt, het doel van je bestaan als kerk: je bent er

voor Hém

De liefde laten zien

Nog even iets over het opkomen voor Gods naam naar buiten toe (en daarmee kom ik nog even terug op die uitspraak, dat je niet over de kerk moet praten, maar dat je de kerk moet dóen):

in 1 Petrus 2 gaat het niet alleen over de kerk als een volk, maar ook als een huis (vs. 4v) Een geestelijk huis of 'het huis van de Geest'.

Wanneer ziet dat huis er mooi uit?

Vers 5: als jij en ik ons als levende stenen laten gebruiken voor de bouw van deze geestelijke tempel. Als ieder van ons zijn steentje bijdraagt aan een levende gemeente, laat je én aan God én aan de wereld iets moois zien.

We zijn allemaal anders. De één is hier goed in, de ander daarin. Zo kan het sámen echt iets moois worden. De kerk is dan als een stad in deze wereld waarvan voorbijgangers zeggen: 'Dat ziet er mooi uit! Moet je die muren eens zien, wat een mooie stenen en wat een mooi geheel!' (vgl. de berijmde Ps. 122:1).

De gemeenten van de eerste eeuwen waren niet groot. In het publieke leven telde de kerk helemaal niet mee. Maar ze vielen op door hun onderlinge liefde en hun belangeloze liefde ook voor medemensen búiten de kerk.

Dát trok de aandacht.

Dus of het ook waar is, dat je er niet alleen met mooie woorden bent.

Wat de kerk belijdt (Gods liefde is het hoogste goed waarin een mens kan delen), vraagt ook om beléven: samen laten zien hoe mensen zelf veranderen als ze door Gods liefde zijn aangeraakt en hoe dat ook hun omgang met anderen verandert. Alleen dán ben je *echt* kerk.

Om te bespreken

1. Als je lidmaatschap van de kerk een plek is, die je is gegeven, heb je dan nog wel wat te kiezen?
2. Hoe kunnen wij in de maatschappelijke verhoudingen van nu een gemeente zijn waar we tóch alles gemeenschappelijk hebben? (Vgl. Hand. 2:41-47 en Hand. 4:32-35.)
3. Welke mogelijkheden zie je voor de kerk (en voor jullie zelf als jongeren) om in ónze tijd met woord en daad naar buiten te treden?
Werkvorm. Schrijf wat mogelijkheden op een bord of flap-over. Noteer daarnaast met welke dingen je in jullie gemeente iets zou kunnen doen. Zet er vervolgens de initialen bij van een paar verenigingsleden die daarover een vrij onderwerp gaan voorbereiden of een actieplan proberen te ontwerpen.
4. Wil dit zeggen dat je eerst 'binnen' orde op zaken moet hebben, voordat je je überhaupt op 'buiten' kunt richten?

2. Sta voor wat je belijdt

Wanneer ben je een echte kerk? Als je écht bent. (Zie schets 1.)
 Als het leven van de kerk niet past bij wat ze leert, kun je het wel vergeten.
 Daarom blijft het gebed van Gez. 360:3 uit het Liedboek zo belangrijk:

*Leer ons, Heer, vrijmoedig spreken
 over uw verlossend werk;
 geef dat niet die woorden breken
 op de daden van uw kerk,
 maar dat wij geheiligd leven
 op de plaats door U gegeven,
 en U volgen onder 't kruis
 op de smalle weg naar huis.*

Nu wil ik je vragen eerst even over de volgende **stelling** na te denken:

**Het gaat erom dat je ook naar je geloof lééft.
 In welke kerk je dat doet, is van ondergeschikt belang.**

*Mee eens / oneens?
 Schrijf de voors en tegens op. Dan kunnen we ze verderop nog een keer bekijken.*

De stelling zou niet nodig zijn, als er maar één kerk was.
 Best lastig, vind je niet, dat er zoveel kerken zijn!

En waren ze nou maar heel verschillend, dan wist je best wel waar je wel en waar je niet moet wezen. Maar soms zie je nauwelijks verschil.

Op reis langs kerken in Oost-Europa deed ik de volgende ervaring op. Het was nog in de tijd van het communisme. Bezoekers uit het Westen waren vrijwel altijd hartelijk welkom. Niet alleen om de Bijbels en allerlei spullen die we meenamen. Vooral om de geestelijke verbondenheid die je mocht beleven.

Maar... (en nou komt het) die verbondenheid beleefden ze twee weken eerder ook, toen er 'hervormden' op bezoek waren. Of een maand na ons met 'Nederlands gereformeerden'.

En in het Engels of Duits gevraagd naar onze herkomst, stelden wij ons allemaal voor als 'reformed' of 'reformiert'. Leg in zo'n situatie (op bezoek bij een om het geloof verdrukte minderheid) maar eens het verschil uit tussen al die kerken hier in Nederland...

Hoe meer je het van een afstand bekijkt, hoe moeilijker het is de verschillen te ontdekken.

Ik wil je opnieuw vragen eerst even zelf met dit probleem aan de slag te gaan.

Om te bespreken

Ga uit van het bijbelse gegeven van het bestaan van één kerk. Noem eens wat redenen waarom er méér kerken naast elkaar zijn ontstaan. Daarna discussieer je met elkaar over de vraag, wat je van deze redenen vindt:

- wat zou wel een reden kunnen zijn om 'apart te gaan kerken'?
- wat kan géén reden zijn om 'apart te gaan kerken'?

Ik had het over het bijbelse gegeven van het bestaan van één kerk.

Waren ze dan in de tijd van de Bijbel allemaal zo eensgezind?

Net als nu, had je ook toen toch al met heel verschillende mensen te maken?

Je hebt nu eenmaal denkers en doeners. Mensen die graag een stevige preek horen die ook best moeilijk mag zijn. En je hebt mensen die de boodschap pas echt oppakken, wanneer die kort en flitsend wordt gebracht. Je hebt mensen die van 'klassiek' houden en mensen die van heel andere muziek 'warm worden'.

Trouwens, niet alleen dit soort verschillen doet zich voor. Je kunt ook denken aan verschil van méning. Bijvoorbeeld over wat een christelijke levensstijl is.

De één zal iets om z'n geloof nooit doen, waar een ander geen enkel probleem mee heeft (reizen op zondag, kijken naar bepaalde films e.d.).

En nóg iets anders: soms is er ook verschil in 'hoe je een bepaalde bijbeltekst moet uitleggen'. Dat kan leiden tot een verschillende kijk op bijvoorbeeld het werk van de Heilige Geest, de eindtijd en de rol daarin van het volk Israël.

Allemaal verschillen die inderdaad ook in de tijd van de Bijbel al voorkwamen.

Maar wat valt dan op?

Onze broeders en zusters krijgen nergens het advies om dan maar verschillende soorten gemeenten te organiseren, passend bij ieders smaak of mening.

In 1 Korintiërs 1 constateert Paulus grote verdeeldheid onder mensen die allemaal geloven. Maar legt hij zich daar dan bij neer, omdat we nu eenmaal in een wereld van zondige, kleine, kortzichtige mensen leven? Zo van: 't Is natuurlijk niet ideaal, maar het gaat er maar om dat je het uiteindelijk van Jezus verwacht?'

Nee, hij schrijft:

Broeders en zusters, in de naam van onze Heer Jezus Christus roep ik u op om allen eensgezind te zijn, om scheuringen te vermijden, om in uw denken en uw overtuiging volkomen één te zijn.
(1 Kor. 1:10)

Nog een paar uitspraken van hem:

Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft.
(Ef. 4:3)

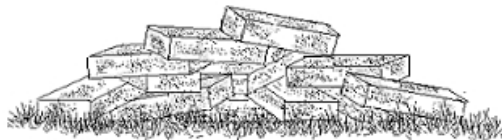
Wees eensgezind, één in liefde, één in streven, één van geest. Handel niet uit geldingsdrang of eigenwaan, maar acht in alle bescheidenheid de ander belangrijker dan u zelf.
(Fil. 2:2-3)

Of Paulus ook wist van verschillen. Bijvoorbeeld rond het eten van offervlees. In Romeinen 14 en 15 geeft hij concrete aanwijzingen voor het omgaan met dergelijke verschillen. Maar zijn oplossing is nooit: verschillende soorten kerken. Hij roept juist op tot eenheid.

En hij wijst daarvoor in 1 Korintiërs 13 op het 'cement van de liefde'.

Als die ontbreekt, houd je een losse hoop stenen over. Niet mooi om te zien.

En zeker niet Gods bedoeling. Hij wil dat we ook in onze eenheid samen zijn grootheid en liefde laten zien.

Wanneer kun je niet langer samen optrekken?

De kerk is volgens 1 Timoteüs 3:15 'fundament en pijler van de waarheid'.

Als de waarheid in het geding komt, kan het nodig zijn dat:

- óf de kerk de dwaalleer (en wie dat leren of daarin volgen) de deur wijst;
- óf je zelf de kerk waar je lid van bent, maar die ontrouw is geworden aan de waarheid, moet verlaten om 'apart te gaan'.

Dat apart gaan doe je dan juist óm een trouwe kerk te blijven!

Opdrachten

1. In de artikelen 28 en 29 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis heeft de kerk de criteria voor wat een trouwe kerk is, kort op een rijtje gezet. Bekijk ze eens en vergelijk het nu nog eens met de punten die je genoteerd hebt n.a.v. de stelling aan het begin van deze schets.

N.a.v. artikel 29 NGB:

In dit artikel staat niet:

de ware kerk = de vrijgemaakte kerk of de vrijgemaakte kerk = de ware kerk.

In artikel 29 belijden we wat de Bijbel zegt over de kerk.

Dan worden vanuit de Bijbel zelf een paar punten genoemd, die wezenlijk zijn voor een gemeente die echt gemeente van de Heer wil zijn.

Nu, zó zal iedere kerk die trouw wil zijn aan de Here, graag wáre kerk willen zijn.

'Waar' betekent daarbij niet 'beter dan anderen', maar 'vol verlangen een aan de Here gehoorzame kerk te zijn'.

2. Bespreek de **stelling**:
Er is niets mis met het spreken over 'ware kerk'.
3. In het tweede deel van artikel 29 gaat het over de kenmerken van echte christenen.
Lees dat stukje met elkaar en noteer naar aanleiding daarvan een paar punten waar je in dit verband voor zou willen bidden.

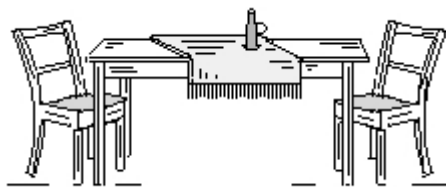
Tip voor voorstudie

Lees ook de schets voor jongeren 12-16!

Zie pag. 33 voor een literatuurlijst.

Een heilige algemene christelijke kerk

Ik zag ons zitten aan een aardebrede tafel
met kruiskopschroeven in elkaar gezet
iemand was opgestaan en vroeg het woord
het klonk als het ontwaken van een lied
zijn kleeft was even smetteloos als het tafellaken
er was geen scheur geen rafel van verdriet
en hij sprak: wisten jullie niet?
het was een tweedeling en niet een veeldeling
heb ik het jullie niet gezegd in beelden?
smal en breed
lam en beest
bruid en hoer
vrije en slaaf
wijs en dwaas
jeruzalem en babel
de bokken en de schapen
je kunt je ordners samensprekingen hier achterlaten
dat scheelt je anderhalve meter in de kast
je kunt je websites sluiten, je bent één
met allen die mij hebben liefgehad

en ieder stond op van zijn stoel, keerde zich om
en knielde met de handen op de zitting
zoals we in de kerk niet deden
omdat het ongemakkelijk zou zijn en raar
zo vroegen we vergeving voor het verleden

en daarna dronken wij met hem en met elkaar
de nieuwe wijn
van liefde en altijd durende gerechtigheid

Ria Borkent

De kerk: een geschenk

Drie bijbelstudies voor volwassenen

1. De kerk: een geschenk dat om dankbaarheid vraagt

Het is zondagmorgen. De dienst begint. We belijden onze afhankelijkheid van de Heer en ontvangen zijn groet van vrede. Een geschenk dat je meteen al dankbaar kan stemmen!

Dan het eerste lied, Psalm 16:1: 'Mijn blijdschap is uw heilig volk op aarde, hen acht ik hoog, hen houd ik steeds in waarde.'

Blijft de stemming van dankbaarheid?

Ben je blij niet alleen God, maar ook je broeders en zusters weer te mogen ontmoeten?

Hoe beleef jij de kerk?

En welke rol speelt die beleving in je nadenken en spreken over de kerk?

Korte werkvorm

Denk hier eerst enkele minuten in heel kleine groepjes (van 2 à 3) samen over na:

Hoe sta ik erin en in hoeverre werkt dat – misschien ongemerkt – toch door in de manier waarop ik tegen de kerk aankijk en over de kerk praat?

Wissel daarna uit in de hele groep. Praat erover door of en hoe je ervaring en beleving wel degelijk van invloed zijn.

Over de rol van 'beleving' schreef Marten Visser (kerkplanter in Thailand) in het *ND* van 26.10.2005 het volgende:

We geven er vaak blijk van dat we ons niet buiten de cultuur kunnen of durven plaatsen.

Daarom is het moeilijk voor ons ervaringen te toetsen aan de Bijbel.

Maar het is wel nodig. Een geloofservaring is niet noodzakelijk waar of zelfs maar waardevol. Zonder de juiste leer is er geen echt geloof. Laten we dat met de kerk der eeuwen staande houden tegenover de emotionele geloofsbeleving die de kerk vandaag steeds meer in haar greep krijgt.

We moeten weer veel meer de oude protestantse vraag durven stellen: wat zegt de Bijbel?

En dan simpelweg gehoorzamen.

Nu, wat zegt de Bijbel over de kerk?

Volgens sommigen helemaal niets. Het zou wel over Israël als volk gaan, maar datzelfde kun je niet van de kerk zeggen. Iemand zei het ooit zo: 'Jezus verkondigde het koninkrijk van God en wat kwam, was de kerk.'

Daar zit duidelijk een veroordeling in van wat latere volgelingen van Jezus met zijn boodschap hebben gedaan. Ze zouden van wat bedoeld was als een soort vernieuwingsbeweging, tot een strak georganiseerd instituut hebben gemaakt. Ergens anders las ik: 'Mensen zoeken naar God, naar Jezus Christus, naar inspiratie voor het alledaagse leven, maar ze vinden vergaderingen.'

Het zijn opmerkingen die stof tot nadenken geven over de manier waarop wij kerk zijn. Wat staat bij ons centraal, wat stralen we uit, wat voor indruk geven we buitenstaanders, maar ook onze eigen mensen mee (de jeugd!)? De kerk (of kerklidmaatschap) staat of valt niet met het beleggen of bijwonen van vergaderingen.

Waar komt de kerk vandaan?

Intussen doen bovenstaande opmerkingen geen recht aan wat de Bijbel juist zegt over de kerk als vergadering.

Niet maar als verzinsel van mensen, maar als 'uitvinding' van God. Hij heeft de kerk bedacht.

Toen – hoe kon het ooit gebeuren! – de mensheid ondankbaar de Schepper liet praten en daardoor alleen maar ellende over zich haalde, is God maar niet op een afstand blijven toekijken. Al deden ze het zelf, het raakte Hem diep.

Zo diep, dat Hij iets deed waartoe Hij absoluut niet verplicht was.

Hij had Zich zó een nieuwe mensheid kunnen scheppen...

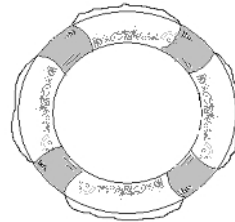
Maar wat deed Hij? Hij besloot tot een

reddingsoperatie.

Ziedaar het geheim van de kerk.

God besloot in plaats van 'er een streep door te halen' zijn Zoon erop af te sturen om jou en mij uit de ellende te halen.

Jou en mij en nog vele anderen die mogen delen in Gods liefde.

Waar hebben we het aan verdiend?!

Maar Hij dééd het.

En nog meer deed Hij. Hij besloot ons niet maar als losse individuen te redden, maar sámen.

Als een nieuwe mensheid, hier al, nog op weg naar het nieuwe paradijs.

In de kerk vind je de burgers van de nieuwe aarde (Fil. 3:21).

Hier mogen we al iets laten zien van het vernieuwde leven dáár.

Door samen de Zoon te eren om wat Hij voor ons heeft gedaan.

Straks zal het leven daar helemaal in opgaan.

De lof voor het Lam maakt het straks dagelijks tot een feest.

Het is de kerk die er hier al mee mag beginnen.

Ja, dáárvor zijn wij er in de allereerste plaats: **voor Hém**.

Om als door Hem verlost mensheid zijn naam aan te roepen en uit te roepen.

Het is een roeping waarmee je de Here telkens weer tot zijn gemeente ziet komen. Zullen we er juist samen niet des te beter toe in staat zijn?

In Leviticus 23 worden de Israëlieten opgeroepen wekelijks in feestelijke samenkomsten bijeen te komen. Op de keper beschouwd ook toen al voor de lof op het Lam.

In 1 Petrus 2 worden nieuwtestamentische gelovigen opgeroepen sámen, als volk, in deze wereld Gods grote daden te verkondigen, het evangelie van het Lám (die naam wordt in dit verband genoemd, 1 Petr. 1:19).

Jezus over de kerk

Het is het verlangen van het Lam zelf om straks aan het einde niet maar met een heleboel mensen het Vaderhuis binnen te gaan, maar samen met zijn bruid (Ef. 5:25-27), zijn gemeente.

Over die gemeente heeft Jezus het tijdens zijn leven op aarde ook heel concreet gehad. In Matteüs 16 draagt hij Petrus en de andere leerlingen op goed voor zijn 'kerk' te zorgen. En in Matteüs 18 spreekt Hij heel concreet over een plaatselijke gemeente, zoals die bij tuchttoefening hoort te worden ingeschakeld. Hoe klein zo'n gemeente ook mag wezen, Hij belooft (in dít verband!): 'waar twee of drie mensen in Mijn naam samen zijn, ben Ik in hun midden' (Mat. 18:20). Juist door de gelovigen aan elkaar te geven – inclusief onderling en ambtelijk naar elkaar omzien – werkt Hij verder aan de stralende bruid die Hij straks 'heilig en zuiver' (Ef. 5) in het Vaderhuis wil brengen.

Dat de kerk maar geen menselijke misvorming is van de 'beweging' die Jezus bedoeld zou hebben, zie je bijv. in de brief aan de Efeziërs.

In het eerste hoofdstuk trekt Paulus alle registers open om het wonder van de kerk te bezingen. Paulus schrijft over haar verkiezing door de Vader, haar vergadering door de Zoon en haar verzegeling door de Geest.

De kerk is geboren uit Gods liefde. Ze is maar niet een club van mensen die elkaar hebben opgezocht, maar die Hij heeft opgezocht. Om ze tot gelovigen te maken. Efeziërs 1:4 (vertaling 1951): 'Hij heeft ons in Christus uitverkoren – niet omdat wij Hem opzochten, maar – opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor zijn aangezicht.'

Een voorbeeld: Abraham – werd hij geroepen vanwege zijn geloof? Nee, wat zegt de Bijbel? Geroepen tót geloof. Puur omdat God hem liefhad, weggeroepen uit een wereld die bezig was weg te zinken in afgoderij. Om te worden 'vriend van God'.

Aan het slot van Efeziërs 1 gaat het over Christus als hoofd van de kerk, die zijn lichaam is. Uitdrukkingen die terugkeren in Efeziërs 4, waar de apostel de gemeente in Efeze oproept ook echt één lichaam te zijn, **voor Hem** die haar hoofd is (Ef. 4:15).

Ook in artikel 27 van de NGB staat het wonder van Gods liefde centraal. Nadat eerst in een hele reeks artikelen is gesproken over het heil waarin je als gelovigen mag delen, zegt artikel 27 als het ware: 'en daarin doet de Here je als gelovige niet in je eentje delen, maar daar mag je samen in delen. Want al van het begin af aan, brengt de Heer de zijnen ook samen.'

Een beetje gek gezegd misschien, maar voor alle duidelijkheid: het gaat in dit artikel dus niet om de gelóvigen (er staat dan ook niet: waar gelovigen zijn, daar heb je de kerk). Het gaat om de vergádering van de gelovigen, om het geschenk, dat gelovigen door Christus en de Geest worden bijeengebracht in een gemeente.

Dat zie je heel de geschiedenis door gebeuren.

En ook overal.

Al is dat voor onze ogen misschien niet altijd zichtbaar.

Maar zó wil de Heer mensen doen delen in zijn liefde en 'met hart en wil samengevoegd en verenigd in de Geest' ook uit die liefde doen leven.

Dat het hier gewoon over het bijeenbrengen door Christus van plaatselijke gemeenten gaat, blijkt als je even doorleest in artikel 28: daar gaat het over de roeping van gelovigen zich niet van 'deze heilige vergadering' afzijdig te houden. Neem ín die gemeente van harte je plaats in.

Van harte je plaats innemen...

Ik hoop dat het bovenstaande je een beetje geholpen heeft om je gevoelens over de kerk niet te laten bepalen door al of niet positieve ervaringen met kerkmensen, maar meer door dé geloofservaring: 'Wie ben ik dat ik mag delen in Gods liefde? Ik snap het niet, maar Hij zégt het in zijn Woord.'

Oog voor dat wonder doet je ook de kerk steeds meer zien als een wonder.

Een paar gesprekspunten

1. Hoe voed je de vreugde van Psalm 16 ('mijn blijdschap is uw heilig volk op aarde')? (zie o.a. Fil. 4:4-7; Kol. 3:16,17).
2. Hoe voorkom je negatieve gevoelens over de kerk? (zie o.a. Ps. 141:3; Ef. 4:29-32).
3. Hoe bemoedig je mensen die twijfelen aan hun verkiezing? (Ps. 119:160).
4. Artikel 27 noemt de kerk de vergadering van de ware gelovigen. Heb je ook ware gelovigen buiten de kerk?
5. Wat zeg je tegen mensen die gaan verhuizen (of bijv. pas getrouwd zijn) en eerst gaan 'rondkijken', omdat ze (nog) niet weten bij welke kerk ze zich willen aansluiten?

2. De kerk: een geschenk dat om liefde vraagt

Wanneer Paulus de brief aan de Efeziërs schrijft, zingt hij.

Het is een brief met een blijde toon. Paulus weet wel degelijk van onvolmaaktheden, maar er is ook veel om voor te danken.

Wanneer de Heer zelf later een brief aan de Efeziërs schrijft, klinkt daarin boosheid en zorg door. 'Bedenk van welke hoogte u gevallen bent' (Op. 2:5).

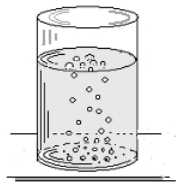
Het kan dus verkeren.

De kerk waar je blij mee bent, blijft dat niet automatisch.

Als de verwondering verdwijnt, zie je zomaar verwijdering de kop opsteken.

In de Bijbel is de gemeente in Korinte daar een duidelijk voorbeeld van.

Het was een bont gezelschap (1 Kor. 1:26v), maar toch één. Wat waren ze rijk met het geschenk van het geloof. Maar alles went... En wat krijg je dan?

Waar eerst de blijde boodschap zelf vol verbazing en gretig wordt aangehoord, krijg je voorkeuren voor bepaalde bringers van de boodschap.

En waar eerst de vele gaven die God deze gemeente gaf, haar deden bruisen van leven, zorgde onenigheid over de waardering van de verschillende gaven voor een gemeente waar het niet meer bruiste, maar giste...

Ook in de geschiedenis van de kerk na het Nieuwe Testament zie je het keer op keer gebeuren. Eerst blijdschap en dankbaarheid, maar zodra het allemaal wat vanzelfsprekend wordt, krijg je 'geliever' en ten gevolge daarvan ook al gauw verwijdering. En houd het dán maar eens goed!

We maken even een uitstapje.
In een *ND*-artikel over integratie van christenen en moslims schreef Kars Veling het volgende:

‘Kijk samen dezelfde kant op’

Soms zijn we het fundamenteel oneens. ... We kunnen mensen naast ons vreemde vogels vinden en hun opvattingen echt verkeerd. Maar vaak lukt het prima om ‘zijdelings’ gezamenlijke belangen te behartigen en te werken aan gemeenschappelijke doelen. Het vertrouwen dat daardoor tussen mensen ontstaat, bevordert maatschappelijke samenhang over culturele en religieuze breuklijnen heen.

Samen dezelfde kant op kijken helpt om met andere ogen naar elkaar te kijken

Vraag

Hoe zou je deze les kunnen toepassen op de kerk?

Terug naar de bron

Als Paulus de Korintiërs tot de orde roept, doet hij dat met deze woorden: wat heb je dat je niet gekregen hebt?

Een open oog voor de bron van al hun (geestelijke) rijkdom zal ze helpen daar zonder eerezucht of eigenbelang mee om te gaan.

Maar in liefde dienend.

1 Korintiërs 13 is en blijft wat dat betreft een hoofdstuk om als gemeente regelmatig samen te lezen. Het laat ons zien wat er echt toe doet in de kerk.

Vóór alles de liefde.

Waarom?

In verband met onenigheid over bijzondere gaven schrijft Paulus aan het slot van hoofdstuk 12 iets over de ‘hoogste gaven’, geloof, hoop en liefde. Wanneer ze zich in Korinte daarop toeleggen, komt het vanzelf ook in de omgang met al die andere gaven wel in orde.

Als méést voortreffelijke weg, wijst hij dan op de liefde.

Waarom licht hij die eruit?

Er is wel gezegd: omdat die blijft, eeuwig. Terwijl geloof eenmaal overgaat in aanschouwen en de hoop wordt vervuld. Toch is dat het niet wat de liefde zo waardevol maakt.

Voor geloof gebruikt Paulus een woord dat je ook kunt vertalen met ‘vertrouwen’. En kun je daarvan zeggen, dat dat straks verdwijnt? Hetzelfde geldt voor de hoop. Dat is in het Nieuwe Testament niet alleen de verwachting van iets wat nog niet is vervuld, maar ook ‘zékerheid’ door vertrouwen op God.

Hopen op God is: veel van Hem verwachten.

Zal dat straks na de jongste dag verdwijnen? Dan wordt de hoop pas volmaakt!

Blijft de vraag: wat is de bijzondere waarde van de liefde?

Misschien dit, dat zij de wórtel is van geloof en hoop? De liefde van God?

Maar dat klopt niet met heel het verband waarin Paulus deze dingen ter sprake brengt. Hij heeft het niet over de liefde van Gód, maar doet een appèl op ónze liefde.

En die kun je toch kwalijk de bron van bijvoorbeeld het geloof noemen. Het is juist andersom: ware liefde is vrucht van het geloof. Ze komt uit het geloof voort.

Dat is het dan ook wat de liefde voor de kerk zo belangrijk doet zijn.

De bijzondere waarde van de liefde is niet dat ze aan geloof en hoop voorafgaat, maar dat ze de gelovende, hopen de kerk véder brengt.

Wat waren er in Korinte een gaven. Wat een rijkdom. Wat een bouwstenen voor een mooi geheel. Maar het wérd geen geheel.

Daarvoor was eerst nodig het cement van de liefde.

Vandaar Paulus' oproep zowel in Korinte als in Efeze (Ef. 4) en Filippi (Fil. 2) dáár werk van te maken. Liefde komt je niet zomaar aanwaaien. Je moet erin willen investeren. Maar dan krijg je ook mooie dingen te zien.

Voor de discussie

1. Een oefening in 'omgaan met verschillen in de kerk'.
Eerst lezen we een paar aanwijzingen uit de Bijbel.
Ook de eerste christenen hadden al met verschillen te maken. Zie Romeinen 14 en 15; 1 Korintiërs 8.
Nadere aanwijzingen voor ómgang met verschillen vind je in Romeinen 14:7, 13v; 1 Korintiërs 8:12; 10:31; Filippenzen 2:1-5.
 - *Kun je hier lessen uit trekken voor vandaag?*
 - *Verhindert dit niet elke verandering in de kerk? (zie ook Fil. 3:12-16).*
2. Waarover zijn verschillen mogelijk?
Ik noem wat voorbeelden.
Bedenk zelf andere, misschien in je eigen gemeente actuele zaken. Om dan samen eens na te gaan onder welke categorie die zaken thuishoren.
 - Niet over het gezag van de Bijbel (zie art. 2-7 NGB).
 - Wel over de uitleg van de Bijbel. Die is en blijft feilbaar mensenwerk.
 - Niet over wat de Bijbel zegt over de noodzaak van oudsten in de kerk.
 - Wel over de tijd dat zo'n oudste moet dienen (bij ons meestal een paar jaar; elders heb je ouderlingen voor het leven; zie ook art. 47 van de Kerkorde).

Nu ik toch de kerkorde ter sprake breng: biedt onze Kerkorde wel voldoende ruimte aan verschillen?

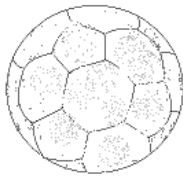
(Let op het doel van KO in artikel 1. Het gaat in de KO niet om orde in de kerk, maar om samen blijven bij het evangelie van de vrede; 1 Kor. 14:33. Je kunt ook andere afspraken maken dan die nu in de KO staan, maar het maken van afspraken op zich is daarmee nog niet verkeerd. Het kan zelfs een goede zaak zijn.)

Nog een paar stellingen over de kerk als gemeenschap met een veelheid aan visies en karakters

1. Het streven naar zoveel mogelijk eenheid hoeft persoonlijke verantwoordelijkheid niet in de weg te staan.
Persoonlijke verantwoordelijkheid die niet uit is op eenheid, is geen verantwoordelijkheid.
2. Het ideaal van een kerk met volmaakt heiligen wordt idealisme, als je vergeet dat we nog voor de jongste dag leven.
Het ideaal van een kerk met volmaakt heiligen wordt pessimisme, als je vergeet dat we na Pasen leven.
3. Verklaar de volgende zin als uitleg van de gelijkenis van het onkruid in de akker (Mat. 13:24v):
Deze gelijkenis is geen pleidooi voor een kerk zonder tucht, maar stelt wel mijn kortzichtige ijver ónder tucht.

3. De kerk: een geschenk dat om trouw vraagt

Schets 1 liet zien, dat de kerk een gemeenschap is waarin je 'van hogerhand' je plek hebt gekregen.

Je plek in de kerk is wat anders dan je lidmaatschap van de ANWB of een plaatselijke sportclub. Bevredigt de ANWB om de een of andere reden niet, dan stap je over naar Route Mobiel. En vind je de sfeer bij 'VV-wij schieten altijd raak' te stoer en te streberig, wat let je om van voetbalclub te veranderen? 'VV-houd het doel in de gaten' zal je graag verwelkomen!

De kerk is echter geen club, maar een volk (Ex. 19:6 en 1 Petr. 2:9).

En voor een volk kies je niet zelf, je hoort er gewoon bij.

Daarachter zit Góds keuze.

Een keuze die wel om een antwoord vraagt: het antwoord van bewust, dankbaar je plek ook innemen.

Voor alle duidelijkheid even een stevige **stelling**:

De kerk is een volk.

Je kunt je er dus helemaal niet aan onttrekken.

Waar het mij om te doen is: een onttrekking is maar niet iets onschuldigs.

Een kwestie van 'voortaan je boodschappen ergens anders doen'.

Een kwestie van 'ieder z'n smaak of specialiteit'.

De kerk is geen club waar ik zelf voor gekozen heb.

De kerk waar ik lid van ben, is niet godsdienst-service-balie nummer zoveel.

De kerk is er maar niet om mij te dienen.

De kerk is er **voor Hem**.

Kerk komt van het Griekse woord *kuriakè* = van de Kurios = van de Héér.

De Heer die nog veel beter dan ik weet wat er allemaal ontbreekt aan de gemeente waar ik lid van ben. Maar die – zolang *zijn* Woord daar klinkt en ook echt het laatste woord heeft (art. 29 NGB) – door dat Woord zijn heil ook aan mij wil uitdelen. Hoe kóm ik erbij het ergens anders te zoeken?

Het is in dít verband dat Augustinus de liefde ter sprake brengt.

Een paar ontdekkende citaten:

Waar geen eenheid is, daar is de Heilige Geest als ziel van de kerk verdwenen.

Het diepste wezen van de kerk is de eenheidscheppende en levendmakende liefde: ze verbindt de leden van Christus' lichaam onderling én ze verbindt dit lichaam met Christus als Hoofd.

Naar de mate waarin iemand de kerk van Christus liefheeft, in die mate heeft hij de Heilige Geest. ... Wie de eenheid van de kerk niet liefheeft, die heeft de liefde van God niet. ... De Geest van de liefde en eenheid kan toch niet tegen zichzelf verdeeld zijn? Waar de Geest van liefde en eenheid niet heerst, daar sticht niets, zelfs niet het objectief-juiste geloof in Christus, zelfs niet een objectief-juiste bediening van de sacramenten, een correcte viering van de eredienst, het bezit van de Heilige Schrift, zelfs niet het voorkomen van bijzondere Geestesgaven; dit alles is dan slechts klinkend metaal en luidende schel.

Om over na te denken en samen over door te praten

Denk eens met me mee over wat we eraan kunnen doen dat we met elkaar beseffen: ook al heb ik misschien een heleboel vragen, uit eerbied voor de Heer durf ik mij niet zomaar aan zijn gemeente te onttrekken.

Kun je, zolang de waarheid niet in geding is, je van God ontvangen plek verlaten?

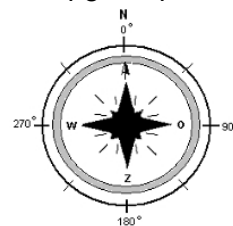
Nu zou iemand kunnen opmerken: 'Maar als je overgaat naar een andere kerk die misschien op bepaalde punten wel anders denkt, maar waar het net zo goed om Jezus draait, dan verlaat je toch niet je van God ontvangen plek?'

Deze opmerking gaat ervan uit, dat de gemeente van de Here iets anders is dan de gemeente waar je lid van bent. Een soort onzichtbare kerk 'over kerkmuren heen'. Maar alleen al het wóórd 'kerk' in de Bijbel (ecclesia) wijst op een zichtbaar bijeenkomende gemeente.

Het is die concreet aanwijsbare gemeente die gedurig weer wordt opgeroepen één te zijn. De Bijbel wettigt niet het bestaan van meerdere kerken naast elkaar.

De vraag die ik hierboven stelde aan kerkléden, geldt niet minder voor kérken:

Kun je, zolang de waarheid niet in geding is, als kerken naast elkaar (blijven) bestaan?

Als dat niet kan, kan ook een onttrekking in zo'n richting niet.

Ook niet als oplossing voor ons onvermogen om met verschillen om te gaan.

Dan past geen berusting, maar bekering. Bij alle betrokkenen.

Voor de bespreking

1. Er zijn kerkenraden die een onttrekking altijd afkondigen 'met droefheid'. Is dat terecht of niet?
2. Kun je ook afkondigen dat iemand is overgegaan naar bijvoorbeeld een baptistengemeente?
3. Artikel 29 heeft het o.a. over de ware kerk.
Stelling: *Elke kerk moet verlangen 'ware kerk' te zijn.*
Ben je 't hiermee eens? Waarom wel of waarom niet?
4. Zijn de kenmerken van een christen (art. 29 NGB, Geref. Kerkboek, p. 575 onderaan) op jou van toepassing?

Bekering, wat hebben wij die ook als kerken hard nodig.

Wat heeft onze Heiland gebeden voor de eenheid van de kerk.

In de bangste nacht van zijn leven hield dít Hem bezig (Joh. 17).

Liggen wij er wakker van?

Misschien denk je: waarom ons daar druk over maken? Laten we liever samen aan het front staan tegenover het alom oprukkende ongeloof, dan dat we nog langer energie steken in kerkelijke eenheid... Werk samen waar het kan en gun ieder verder zijn geloofsbeleving.

Ik zou daartegenover de volgende **stelling** willen verdedigen:

De nood van de tijd is geen argument om de kerkelijke verdeeldheid maar in het midden te laten, maar eist het van ons dat we die zo gauw mogelijk áchter ons laten.

Mee eens?

Ik hoop het.

Het geschénk van de kerk vraagt om zorgvuldige omgang daarmee.

Omgang die niet maar mij alle ruimte geeft om óf te blijven zitten waar ik zit óf op te stappen als ik het niet meer zie zitten... Nee, omgang die recht doet aan wat het meest tot eer is van onze Heer.

Want:

de kerk is ván Hem

en ze is er

vóór Hem.

Voor wie nog wat meer wil lezen

J.J. Arnold, *Als de kerk kerk is*, Goes 1985.

E. Brink, *Het Woord vooraf*, Barneveld 2004 (hfdst. 17 en 18).

H. ten Brinke en J.W. Maris, *Geestrijk leven*, Barneveld 2006 (hfdst. 9).

C.J. Haak, *Kerk in de 21^e eeuw*, Kampen 2000.

P.W. van de Kamp, *Hart voor de stad*, Kampen 2003.

H.J. Messelink, *Thuis in de kerk*, Barneveld 1988.

S. Paas, *De werkers van het laatste uur*, Zoetermeer 2003.

Henk de Roest, *En de wind steekt op* (kleine ecclesiologie van de hoop), Zoetermeer 2005.

W. van 't Spijker e.a., *De kerk*, Kampen 1990.

C. Trimp, *Kerk in aanbouw*, Goes 1998.

W.G. de Vries, J. Kamphuis, J.W. van der Jagt, *De kerk*, Bedum 1995.

Wegwijs maart 1996, thema: *De kerk* (artikelen zijn te downloaden van www.bijbelstudiebond.nl/publicaties/Wegwijs)

Wegwijs maart 2002, thema: *De kerk als moeder* (id.)

Te gebruiken schrift- en belijdenisgedeelten

Genesis 3:9-20	Johannes 10
Genesis 4:25-26	Handelingen 2:32-47
Genesis 12:1-8	Handelingen 4:32-35
Genesis 17:1-8	Handelingen 11:19-31
Exodus 3:7-15	Romeinen 14
Exodus 19:4-6	Romeinen 15
Leviticus 23:1-3	1 Korintiërs 1
Psalm 16	1 Korintiërs 12
Psalm 23	1 Korintiërs 13
Psalm 45	Efeziërs 1
Psalm 46	Efeziërs 4
Psalm 48	Efeziërs 5
Psalm 87	Filippenzen 2:1-5
Psalm 122	Filippenzen 3:12-16
Jesaja 54	1 Petrus 1
Jesaja 62	1 Petrus 2
Ezechiël 16:1-14	
Matteüs 5:13-16	NGB art. 27, 28, 29
Matteüs 16:13-19	HC zondag 21 en 48
Matteüs 18:15-20	DL I, art. 1, 2, 3, 7

Te zingen liederen

<u>Psalmen</u>	<u>Gezangen (Geref. Kerkboek 2006)</u>	<u>Liedboek</u>
12:4, 5	3	114
16:1	23	316
23	36	320
28:4, 5	38	328
33:1	58	360
45:1, 4	59	481
46	64	
47	68	
63:2	74	
65:1, 2, 3	100	
80	101	
81:1, 2	102	
84	103	
87	107	
89:1, 7, 8	109	
95:3	118	
100	119	
105:1, 5	120	
116:1, 7, 10	140	
118:1	142	
121	143	
122	167	
125	177	
133	178	
134		
149		
150		